

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Історія)
Освітня програма	Середня освіта (Історія, англійська мова і література)
Форма навчання	денна
Курс	I
Семестр	II

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання
кафедри психології та
педагогіки
28.08.2019 № 1

Бахмут 2019

Назва курсу	Соціальна педагогіка
Викладач (-і)	Єфімов Дмитро Володимирович, к.пед.наук
Контактний тел.	+38 0997867578
E-mail	jaster19911@gmail.com
Локація курсу в корпоративному середовищі	Ресурсний центр (аудиторія № 315, навчальний корпус № 2)
Формат курсу	очний (offline)
Консультації	Очні консультації: в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронну пошту, що вказана в силабусі.

1. Анотація.

Навчальна дисципліна «Соціальна педагогіка» завершує вивчення дисциплін, що складають зміст психолого-педагогічної підготовки, і спрямована на формування соціально-педагогічної компетенції у всіх напрямках і сферах професійної підготовки кваліфікованих фахівців.

Даний навчальний курс націлений на створення позитивної мотивації до вивчення провідних шляхів, умов та засобів соціалізації дітей та молоді, можливостей визначення, організації та використання всього виховного потенціалу соціуму для становлення індивіда. Програма пропонованого навчального курсу спрямована на розвиток внутрішніх сил і здібностей кожного студента, чого вимагає особистісно орієнтована освітня парадигма, оскільки розвиток особистості майбутнього вчителя – це мета навчального процесу у вищому педагогічному навчальному закладі.

Особливої значущості означеному курсу надає той факт, що він підсумовує вивчення дисциплін педагогічного циклу, інтегруючи знання з історії педагогіки, загальної педагогіки, методики виховної роботи, основ екології та основ педагогічної майстерності, а також курсів часткових методик, зокрема методик вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є напрями соціально-педагогічної діяльності, специфіка роботи з різними категоріями дітей та молоді у закладах шкільної та позашкільної освіти, засоби реалізації соціально-педагогічної підтримки різного типу.

Навчальна дисципліна вивчається один семестр. Формою підсумкового контролю є залік у I семестрі.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни реалізуються на основі тісних зв'язків з фахових дисциплін педагогічного циклу: «Історія педагогіки», «Педагогіка», «Методика виховної роботи», а також «Соціологія», «Психологія», «Політологія», «Етика», «Валеологія», «Право».

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Історія)	Обовязкова	
	Освітня програма Середня освіта (Історія, англійська мова і література)		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Сутність і призначення соціальної педагогіки. Основні поняття та категорії соціальної педагогіки. Соціально-педагогічна діяльність в системі соціалізації особистості. Соціально-педагогічна підтримка молодіжних ініціатив. Девіантна поведінка дітей та молоді як соціально-педагогічна проблема.		Семестр	
Загальна кількість годин: 90		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача – 4	Рівень вищої освіти «магістр»	год. 20	
		Практичні, семінарські	
		год. 16	
		Лабораторні	
		год. -	

		Самостійна робота	
		год. 54	
		Вид контролю: екзамен	

3. Мета та завдання курсу

Метою вивчення курсу «Соціальна педагогіка» є професійно-педагогічна підготовка студентів до здійснення соціально-виховної роботи у закладах шкільної та позашкільної освіти, соціально-педагогічної підтримки різного типу та соціально-педагогічної діяльності з різними категоріями дітей та молоді.

Завдання навчальної дисципліни полягає в ознайомленні з основними категоріями соціальної педагогіки, напрямками соціально-педагогічної діяльності; актуалізації знань студентів у галузі соціології, психології й педагогіки з проблем соціалізації й виховання особистості; формуванні у студентів цілісного уявлення про фактори й закономірності соціального розвитку дитини; розкритті основних теоретичні положень соціально-педагогічної діяльності; сприянні розумінню специфіки соціально-педагогічної роботи з різними категоріями дітей та молоді; наданні чіткого уявлення про основні форми й методи соціально-педагогічної роботи; формуванні емоційно позитивного ставлення до подальшої професійної діяльності.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач у результаті вивчення курсу:

Загальні:

- Здатність організувати і здійснювати освітню діяльність на основі цілісного і системного наукового світогляду з використанням знань в області філософії освіти, здатність аналізувати, оцінювати та застосовувати сучасні наукові досягнення в галузі історії, мовознавства, літературознавства, методики навчання історії, англійської мови і зарубіжної літератури
- Здатність планувати і вирішувати завдання власного особистісного та професійного розвитку
- Здатність реалізувати ефективні психолого-педагогічні стратегії існування людини у суспільстві в умовах сучасного глобалізованого соціокультурного середовища
- Здатність усвідомлювати моделі світу, природу, причинно-наслідкові закономірності розвитку суспільства і зв'язки різних культур; набувати культурного досвіду для досягнення загальнолюдських цінностей; засвоювати і реалізовувати наукові та культурні досягнення світової цивілізації з поважним ставленням до різних культур, релігій, прав народів і людини та ідеї збереження миру та толерантного існування
- Здатність здійснювати пошук, оброблення, систематизацію, контекстуалізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації з різних джерел, а також генерувати нові ідеї для вирішення практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях
- Здатність орієнтуватися в інформаційних та Internet джерелах, працювати з бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації,

усвідомлювати цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою

- Здатність працювати у професійній групі, дотримуючись етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності
- Здатність до адаптації та ефективних дій у новій ситуації, до реалізації ефективних стратегій існування людини в суспільстві в умовах сучасного глобалізованого соціокультурного середовища
- Здатність до використання здоров'язбережувальних методик і технологій у безпечному середовищі та на основі екологічної свідомості
- Здатність планувати й організовувати освітній процес, здійснювати прогнозування його основних показників, ґрунтуючись на сучасних теоретичних та методичних знаннях у галузі педагогіки та психології

Фахові:

- Здатність до опрацювання історичних джерел різних видів, здатність відрізнити специфіку у підходах до вирішення історичних проблем представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки
- Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі історії в процесі різнопланової фахової діяльності, або у процесі навчання
- Здатність пояснювати взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, оцінювати альтернативні варіанти інтерпретації основних тенденцій та особливостей історичного розвитку людства у певні історичні періоди, аналізувати взаємозв'язок вітчизняної, європейської і світової історії та гармонізувати історичну пам'ять різних спільнот
- Здатність використовувати базові знання про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної педагогічної науки, історії, лінгвістики, літературознавства
- Здатність моделювати інноваційне освітнє середовище та конструювати зміст, форми, методи та засоби навчання історії, іноземних мов і зарубіжної літератури у середній та вищій школі, у закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців
- Здатність сприймати і розуміти культурологічні традиції та особливості поведінки носіїв різних культур, здійснювати ефективний міжкультурний діалог
- Здатність реалізувати достатній рівень мовної та мовленнєвої компетентностей на основі теорії та практики дискурсивного аналізу
- Здатність використовувати мовні засоби та мовленнєві структури у різних типах дискурсу, зокрема у професійному
- Здатність обирати ефективні стратегії для вирішення комунікативних завдань
- Здатність оперувати ключовими поняттями фахових дисциплін та розуміти об'єктивні тенденції розвитку сучасної історії та філології
- Здатність сприймати літературу як невід'ємну частину світової художньої культури та розуміти її як мистецтво слова
- Здатність до духовно-ціннісної орієнтації та формування естетичних потреб особистості на основі вивчення найяскравіших зразків художньої літератури
- Здатність реалізувати рівень мовної та мовленнєвої компетентностей, достатній для забезпечення успішного спілкування в професійній та громадській сферах, оперування лексичними, граматичними аспектами, ефективними засобами творення цілісного усного й писемного тексту, здатність до реалізації професійних усних презентацій із подальшою дискусією

- Здатність оперувати набутими знаннями теорії та практики навчання і виховання, виявляти стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища, у тому числі інклюзивного, у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, визначати індивідуальні особливості його учасників
- Володіння прийомами та засобами формування і контролю рівня сформованості мовної, мовленнєвої, літературознавчої та соціокультурної компетентностей здобувачів вищої освіти
- Здатність до моделювання, організації та оцінювання освітнього процесу та проектування програм інклюзивної освіти, додаткової професійної освіти відповідно до потреб роботодавця
- Здатність мислити логічно й послідовно, здійснювати аналіз та синтез різних ідей, точок зору, наукових явищ у їх взаємозв'язку та взаємозалежності для забезпечення освітнього процесу відповідною навчально-методичною документацією, програмами, планами та інноваційними проектами

4. Результати навчання - згідно з вимогами освітньо-професійної програми компетентності, якими повинен оволодіти здобувач у результаті вивчення курсу:

Організація і здійснення освітньої діяльності на основі цілісного і системного наукового світогляду з використанням знань в області філософії освіти, аналіз, оцінка та застосування сучасних наукових досягнень в галузі історії, мовознавства, літературознавства, методики навчання історії, англійської мови і зарубіжної літератури

Планування і організація власного особистісного та професійного розвитку

Реалізація у власній професійній діяльності ефективних психолого-педагогічних стратегій існування людини у суспільстві в умовах сучасного глобалізованого соціокультурного середовища

Усвідомлення моделі світу, природи, причинно-наслідкових закономірностей розвитку суспільства і зв'язків різних культур; засвоєння і реалізація у викладацькій діяльності набутого культурного досвіду, поважне ставлення до різних культур, релігій, прав народів і людини та до ідеї збереження миру і толерантного існування

Самостійний пошук, оброблення, систематизація, контекстуалізація та інтерпретація загальнонаукової інформації з різних джерел, генерування нових ідей для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях

Вільна орієнтація в інформаційних та Internet джерелах, використання у власній професійній діяльності бібліотечних фондів, критичне ставлення до отриманої інформації, усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою

Результативна діяльність у професійній групі, дотримання етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності

Адаптація та ефективні дії у новій ситуації, реалізація ефективних стратегій існування людини в суспільстві в умовах сучасного глобалізованого соціокультурного середовища

Використання здоров'язбережувальних методик і технологій у безпечному середовищі та на основі екологічної свідомості

Планування й організація освітнього процесу, прогнозування його основних показників, ґрунтуючись на сучасних теоретичних та методичних знаннях у галузі педагогіки та психології

Ефективне опрацювання історичних джерел різних видів, здатність відрізнити специфіку у підходах до вирішення історичних проблем представників різних наукових напрямів та шкіл, критичне осмислення новітніх досягнень історичної науки

Успішне розв'язання складних задач та проблем в галузі історії в процесі різнопланової фахової діяльності, або у процесі навчання

Аналіз явищ та процесів світової історії з урахуванням сучасних теорій суспільного розвитку, визначення інформаційного потенціалу конкретних історичних джерел при вирішенні певної наукової проблеми, дослідження життя та діяльності конкретних людей з урахуванням досягнень сучасної біографістики, здійснення експертизи пам'яток матеріальної та духовної культури, в тому числі з метою їх подальшого використання в сфері туризму та рекреації

Ефективне використання базових знань про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної педагогічної науки, історії, лінгвістики та літературознавства

Моделювання інноваційного освітнього середовища та конструювання змісту, форм, методів та засобів навчання історії, англійської мови і зарубіжної літератури у середній та вищій школі, у закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців

Розуміння культурологічних традицій та особливостей поведінки носіїв різних культур, здійснення ефективних міжкультурних контактів

Реалізація достатнього рівня мовної та мовленнєвої компетентностей на основі теорії та практики дискурсивного аналізу

Використання мовних засобів та мовленнєвих структур у різних типах дискурсу, зокрема у професійному

Використання ефективних стратегій для вирішення комунікативних завдань

Оперування ключовими поняттями фахових дисциплін, розуміння об'єктивних тенденцій розвитку сучасної історії та філології

Сприйняття літератури як невід'ємної частини світової художньої культури, розуміння її як мистецтва слова

Духовно-ціннісна орієнтація та формування естетичних потреб особистості на основі вивчення найяскравіших зразків художньої літератури

Володіння мовною та мовленнєвою компетентністю, достатньою для забезпечення успішного спілкування в професійній та громадській сферах, оперування лексичними, граматичними аспектами, стилістичними ознаками іноземної мови, ефективними засобами творення цілісного усного й писемного тексту, реалізація професійних усних презентацій із подальшою дискусією

Ефективне застосування набутих знань з теорії та практики навчання і виховання, виявлення стану і можливостей поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища, у тому числі інклюзивного, у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, визначення індивідуальних особливостей його учасників

Володіння прийомами та засобами формування і контролю рівня сформованості соціокультурної, мовної, мовленнєвої, літературознавчої компетентностей здобувачів вищої освіти

Моделювання, організація та оцінювання освітнього процесу, проектування програм інклюзивної освіти, додаткової професійної освіти відповідно до потреб роботодавця

Логічне й послідовне мислення, здійснення аналізу та синтезу різних ідей, точок зору, наукових явищ у їх взаємозв'язку та взаємозалежності для забезпечення освітнього процесу відповідною навчально-методичною документацією, програмами, планами та інноваційними проектами

5. Політика курсу заснована на політиці ГПМ.

Горлівський інститут іноземних мов є вільним і автономним центром освіти, що покликаний давати адекватні відповіді на виклики сучасності, плекати й оберігати духовну свободу людини, що робить її спроможною діяти згідно з власним сумлінням; її громадянську свободу, яка є основою формування суспільно відповідальної особистості, академічну свободу та академічну добросовісність, що є головними рушійними силами наукового поступу. Внутрішня атмосфера інституту будується на засадах відкритості, прозорості, гостинності, повазі до особистості.

Вивчення навчальної дисципліни «Соціальна педагогіка» потребує: виконання завдань згідно з навчальним планом; підготовки до семінарських занять; роботи в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури, а також ознайомлення з історичними джерелами та історіографічними працями.

Підготовка та участь у семінарських заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення теоретичного матеріалу, конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі.

Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття, а саме: підтвердження теоретичного матеріалу прикладами, знання основних дефініцій, уміння аргументовано викласти певний матеріал, підготувати презентацію власних навчальних пошуків, коментувати відповіді інших здобувачів, доповнювати їх, знаходити помилки (неточності, недоліки) та надавати правильну відповідь.

Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

6. Схема курсу

Змістовий модуль № 1. Теоретичні основи соціальної педагогіки.

Сутність і призначення соціальної педагогіки. Основні поняття та категорії соціальної педагогіки.

Змістовий модуль № 2. Основні напрямки соціально-педагогічної діяльності.

Соціально-педагогічна діяльність в системі соціалізації особистості. Сім'я як провідний фактор соціалізації особистості. Соціально-педагогічна робота з сім'єю. Соціально-педагогічна підтримка молодіжних ініціатив. Девіантна поведінка дітей та молоді як соціально-педагогічна проблема.

7. Система оцінювання

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

- усне опитування;
- тестові завдання;
- самостійні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань;
- контрольні роботи змістових модулів;
- проектні завдання;

Форми поточного і підсумкового контролю

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів спрямований на встановлення рівня обізнаності студентів з основними категоріями соціальної педагогіки, завданнями й функціями соціального педагога, а також визначення рівня сформованості професійних якостей студентів, навичок самопізнання студента.

Формою підсумкового контролю є залік у 1 семестрі.

Рівень навчальних досягнень студентів оцінюється за 100 бальною системою. Оцінка за змістовий модуль дорівнює сумі балів контрольних точок та КРЗМ з урахуванням коефіцієнта.

Підсумковий контроль – залік. Студент отримує залік, якщо сума отриманих їм балів упродовж семестру за змістові модулі не менша, ніж 60.

ГРАФІК поточного контролю

Коефіцієнт КТ – 0,15

Кількість КРЗМ – 2

Коефіцієнт КРЗМ – 0,2

Кількість ЗМ – 2

Вид підсумкового контролю: залік

№	Вид контролю	Форма контролю	Термін проведення
1.	КТ № 1	обговорення	Семінарське заняття 3
2.	КТ № 2	обговорення	Протягом семінарських занять № 5-7
3.	КРЗМ №1	тест	Семінарське заняття № 8-9
4.	КТ № 3	обговорення	Семінарське заняття № 10-11
5.	КТ № 4	обговорення	Протягом семінарських занять № 12-14
6.	КРЗМ № 2	тест	Семінарське заняття № 15

Форма підсумкового контролю

Підсумковий контроль покликаний об'єктивно підтвердити досягнутий рівень навченості, визначити ступінь сформованості навичок та умінь здобувачів на кінець певного етапу навчання (в кінці семестру).

Курс «Соціальна педагогіка» вивчається протягом одного семестру.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2			
КТ 1	КТ 2	КРЗМ 1	КТ 3	КТ 4	КРЗМ 2	100
15	15	20	15	15	20	

Кількість КТ – 4, коефіцієнт КТ – 0,115.

Кількість КРЗМ – 2, коефіцієнт КРЗМ – 0,2.

Шкала оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
	екзамен	залік		
90-100	Відмінно	зараховано	A	відмінне виконання лише з незначною(мінімальною 1-2) кількістю помилок
82-89			B	вище середнього рівня з кількома помилками
75-81	C		вище середнього рівня з кількома помилками	
67-74	Задовільно		D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66			E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	з можливістю повторного складання
1-34			F	з обов'язковим повторним курсом

Зміст педагогічної підготовки

Зміст педагогічної підготовки з навчальної дисципліни «Соціальна педагогіка» полягає у комплексі теоретично обґрунтованих знань з соціальної педагогіки та вправляння в удосконаленні індивідуальних якостей студентів, які становлять професійно-педагогічну компетентність.

1. Соціальна педагогіка як наука в системі людинознавчих дисциплін.
2. Соціалізація особистості як надзавдання соціальної педагогіки.
3. Роль соціального середовища в процесі соціалізації особистості.
4. Сутність та характеристика соціального виховання.
5. Роль соціальної адаптації в соціалізуючому процесі.
6. Зміст та види соціальної профілактики.
7. Сутність соціальної реабілітації.
8. Загальна характеристика соціально-педагогічної діяльності.

9. Основні аспекти соціально-діяльності та функції соціального педагога у загальноосвітніх закладах.
10. Специфіка соціально-педагогічної діяльності з дітьми та молоддю з обмеженими функціональними можливостями:
11. Соціально-педагогічна підтримка обдарованих дітей.
12. Соціально-педагогічна робота у сфері протидії торгівлі людьми.
13. Соціально-педагогічна робота з дітьми трудових мігрантів.
14. Соціально-виховна робота в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку.
15. Волонтерство як важлива складова соціально-педагогічної роботи.
16. Погляди на сім'ю та роль сімейного виховання на різних етапах розвитку суспільства.
17. Сім'я як соціальний інститут. Характеристика основних функцій сім'ї.
18. Сім'я як мала група. Параметри сім'ї. Типологія сімей.
19. Батьківство та батьківська позиція. Стилi виховання в сім'ї.
20. Зміст та форми соціально-педагогічної роботи з сім'єю.
21. Молодь як особлива соціально-демографічна група. Типові проблеми сучасної молоді. Дитячі та молодіжні об'єднання як чинник соціалізації особистості.
22. Особливості молодіжної субкультури. Сутність поняття «молодіжна політика». Провідні напрями державної молодіжної політики в Україні та шляхи її реалізації.
23. Поняття та характеристики девіантної поведінки.
24. Види девіантної поведінки дітей та молоді. Особливості прояву девіацій у неповнолітніх.
25. Форми соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю, схильними до девіантної поведінки.
26. Формування здорового способу життя дітей та молоді як напрям соціально-педагогічної роботи.

Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни «Соціальна педагогіка»

100 балів – здобувач в повному обсязі опанував програмний матеріал, має глибокі та міцні знання, самостійно використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності, толерантно ставиться до протилежних точок зору, виявляє розбіжності в позиціях, критично оцінює теоретичну інформацію, здатний, відповідно до вікових особливостей, презентувати власну оцінку соціальних явищ, проявляє високу мовну культуру.

95 балів – здобувач володіє глибокими і міцними знаннями, вільно висловлює власні судження та їх аргументує, аналізує теоретичну інформацію, співвідносить соціальні процеси, самостійно оцінює події та діяльність людей в соціально-педагогічному процесі з позицій загальнолюдських цінностей, виявляючи особисту позицію щодо них, визначає більшість теоретичних джерел, проявляє високу мовну культуру, оціночні судження щодо педагогічних цінностей, виявляє здатність на педагогічному матеріалі визначити проблеми сучасної соціальної педагогіки та перспективи її розвитку.

90 балів – здобувач володіє набутими знаннями та використовує їх для розв’язання навчальної проблеми, виявляє розуміння педагогічних процесів, робить аргументовані висновки, характеризує соціально-педагогічні явища і процеси, визначає переважну більшість педагогічних джерел, проявляє високу мовну культуру, оціночні судження щодо історичних цінностей.

85 балів – здобувач у достатній мірі оперує навчальним матеріалом, порівнює, пояснює, аналізує, узагальнює і критично оцінює педагогічні факти, самостійно виправляє допущені помилки, сам добирає аргументи на підтвердження власної точки зору.

80 балів – здобувач володіє навчальним матеріалом, дає загалом правильне визначення педагогічних понять, аналізує соціальні факти, характеризує причинно-наслідкові зв’язки між соціальними явищами у межах теми, узагальнює окремі факти і формулює нескладні висновки.

75 балів – здобувач в цілому послідовно і логічно відтворює навчальний матеріал, виявляє розуміння педагогічної термінології, дає загальну характеристику події (причини, наслідки, значення), відокремлює окремі ознаки явищ і процесів, встановлює послідовність і тривалість соціально-педагогічних подій.

70 балів – здобувач в цілому відтворює фактичний матеріал теми, може дати стисло характеристику соціальному явищу, загалом правильно вживає соціально-педагогічні терміни, виявляє знання і розуміння основних закономірностей соціально-педагогічного процесу.

65 балів – здобувач може відтворити основний зміст навчальної теми, визначити окремі ознаки соціальних понять та процесів, з допомогою викладача аналізує соціально-педагогічні факти, порівнює та робить висновки, виправляє допущені помилки.

60 балів – здобувач може репродуктивно відтворити частину навчального матеріалу, дати визначення соціальних термінів, поданих у тексті підручника або викладачем, назвати основні терміни, здатен визначити один-два соціально-педагогічних явища, аналіз відсутній.

59-35 балів – здобувач має загальне уявлення про теоретичні знання, вибирає правильний варіант відповіді із запропонованих, не вміє пояснювати факти та діяльність людей, може двома – трьома простими реченнями розповісти про педагогічну подію, дати визначення соціально-педагогічних понять, не вміє порівнювати соціально-педагогічні факти та діяльність осіб, володіє матеріалом на рівні окремих соціальних фрагментів, відповідь складається із окремих частин.

34 - 0 – балів – здобувач не володіє вивченим обсягом теоретичного матеріалу, може назвати один-два соціально-педагогічних термінів.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка : схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Безпалько. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 208 с.

2. Бондарчук О. І. Психологія сім'ї: Курс лекцій / О. І. Бондарчук. – К. : Кондор, 2001. – 120 с.
3. Василькова Ю. В. Методика и опыт работы социального педагога : Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Ю. В. Василькова. – М. : Издательский центр «Академия», 2001. – 160 с.
4. Василькова Ю. В., Василькова Т. А. Социальная педагогіка / Ю. В. Василькова, Т. А. Василькова. – М. : Академия, 2002. – 440 с.
5. Волонтери в соціальній роботі : навч. посіб. – К. : Главник, 2006. – 128 с.
6. Коваль Л. Г. Соціальна педагогіка / соціальна робота : Навчальний посібник / Коваль Л. Г., Зверева І. Д., Хлебик С. Р. – К. : ІЗМН, 1997. – 392 с.
7. Мудрик А. В. Введение в социальную педагогику / А. В. Мудрик – М. : МПСИ, 1997. – 568 с.
8. Мустаева Ф. А. Основы социальной педагогики : Учебник для студентов высших педагогических учебных заведений / Ф. А. Мустаева. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Академический проект, 2001. – 416 с.
9. Овчарова Р. В. Справочная книга социального педагога / Р. В. Овчарова – М. : ТЦ «Сфера», 2001. – 480 с.
10. Основы батьківської компетентності : Навч. посіб. / За ред. І. Д. Зверевої. – К. : Науковий світ, 2006. – 157 с.
11. Оржеховська В. М. Профілактика правопорушень серед неповнолітніх: Навч.-метод. посіб. / В. М. Оржеховська. – К. : ВіАн, 1996. – 352 с.
12. Основы специальной педагогики и психологии / [Трофимова Н. М., Дуванова С. П., Трофимова Н. Б., Пушкина Т. Ф.]. – СПб. : Питер, 2006. – 304 с.
13. Сейко Н. А. Соціальна педагогіка : Курс лекцій / Н. А. Сейко. – Житомир : Житомир. держ. пед. ун-тет, 2002. – 260 с.
14. Социальная педагогіка : Курс лекций / Под общ. ред. М. А. Галагузовой. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000. – 416 с.
15. Соціальна педагогіка : Підручник / за ред. проф. А. Й. Капської. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.
16. Соціальна педагогіка: методичні рекомендації до лекційних та семінарських занять для студентів V курсу денної та заочної форми навчання / укладач Г. І. Погромська. – Горлівка : Видавництво ГДПШМ, 2011. – 22 с.
17. Соціальна педагогіка : Теоретичні основи соціальної педагогіки (методичні рекомендації до курсу лекцій з соціальної педагогіки для студентів V курсу денної та заочної форми навчання) / укладач Г. І. Погромська. – Горлівка : Видавництво ГДПШМ, 2012. – 24 с.
18. Соціальна педагогіка : Основні напрямки соціально-педагогічної діяльності (методичні рекомендації до курсу лекцій з соціальної педагогіки для студентів V курсу денної та заочної форми навчання). Ч. 1 / укладач Г. І. Погромська. – Горлівка : Видавництво ГДПШМ, 2012. – 28 с.
19. Соціальна педагогіка : Основні напрямки соціально-педагогічної діяльності (методичні рекомендації до курсу лекцій з соціальної педагогіки для студентів V курсу денної та заочної форми навчання). Ч. 2 / укладач Г. І. Погромська. – Горлівка : Видавництво ГДПШМ, 2012. – 35 с.
20. Соціальна робота / соціальна педагогіка : Понятійно-термінологічний словник / За заг. ред. І. Д. Зверевої – К. : Етносфера, 1994. – 87 с.
21. Соціально-педагогічні основи протидії торгівлі людьми та експлуатації дітей: навч.-метод. посібник / за заг. ред. К. Б. Левченко, Л. Г. Ковальчук, О. А. Удалової. – К. 2010. – 314 с.
22. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми трудових мігрантів : Навч.-метод. посібник / за редакцією К. Б. Левченко, І. М. Трубавіної, І. І. Цушка. – К. : ФОП «Чальцев», 2008. – 384 с.

23. Соціальна робота : технологічний аспект : навч. посіб. / за ред. проф А. Й. Капської. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 352 с.
24. Тюття Л.Т. Соціальна робота : теорія і практика / Л. Т. Тюття, І. Б. Іванова. – К. : ВМУРОЛ «Україна», 2004. – 408 с.
25. Усвідомлене батьківство як умова повноцінного розвитку дитини та підвищення виховного потенціалу громади / За заг. ред. Г. М. Лактіонової. – К. : Науковий світ, 2004. – 96 с.

3.2. Додаткова література

1. Антология педагогической мысли Древней Руси и Русского Государства XIV–XVII вв. – М. : Педагогика, 1985. – 478 с.
2. Антология педагогической мысли России второй половины XIX – начала XX вв. – М. : Педагогика, 1990. – 632 с.
3. Волкова Н. П. Педагогіка : посібник / Н. П. Волкова. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – 576 с.
4. Глазиріна В. М. Методологічні негаразди соціальної педагогіки / В. М. Глазиріна // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2008. – №4. – С. 4–10.
5. Глазиріна В. М. Педагогіка сучасної школи: Навч. посібник для студентів педагогічних ВНЗ / В. М. Глазиріна. – Донецьк : Норд-Прес, 2006. – 220 с.
6. Євтух М. Б. Соціальна педагогіка : Підручник / М. Б. Євтух, О. П. Седюк. – 2-ге вид. стереотип. – К. : МАУП, 2003. – 232 с.
7. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації: Навч.-метод. комплекс / Автор.-упоряд.: О. В. Безпалько, І. Д. Зверева, З. П. Кияниця, В. О. Кузьмінський та інш. / За заг. ред.: І. Д. Зверєвої, Ж. В. Петрочко – К. : Фенікс, 2007. – 528 с.
8. Методичний посібник з питань створення та діяльності молодіжних і дитячих громадських організацій в Україні / керівн. авт. кол. А. Г. Зінченко. – К., 2007. – 130 с.
9. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка : Навчальний посібник / С. С. Пальчевський. – К. : Кондор, 2005. – 560 с.
10. Парфановіч І. І. Соціальна профілактика : курс лекцій / І. І. Парфановіч. – Тернопіль : ТДПУ, 2009. – 159 с.
11. Эйдемиллер Е.Г. Психотерапия семьи / Е.Г. Эйдемиллер. – Спб., 2001. – 425 с.